

Izarrek kulturan

Astronomiak kulturaren hainbat eremutan eragin du, garai orotan eta zibilizazio guztietan. Astroen erregularitasun itxurazkoak eta zero izartsuaren mugagabeak gogoeta sakonak eta emozio biziak sortu dituzte, poesia, nobela, musika, pintura, arkitektura, argazkigintza, zinea eta komikia elikatuz.

Komikia:

Sailor Moon Naoko Takeuchi 1992an sortutako manga bat da. Sortak Magical Girls generoa jendartean hedatu zuen. Japoniako Naoko Takeuchi emakumezko marrazkilariak Eguzki Sistemako astroen izenak baliatu zituen bere pertsonaiak izendatzeko. Planeta bakoitzari emakumezko zaindari bat jarri zion, beste galaxien erasoetatik babes zezan.

Joyce Scrivner

Zientzia- fikzioa:

Ursula K. Le Guin estatubatuarra zientzia-fikzioaren alorreko emakume itzaltsuenetako bat da. 11 urte zituen bere lehen kontakizuna genero horretako aldizkari ezagun batera bidali zuenean. Ez zuten onartu, baina ez zuen horregatik etsi. Bere lan garrantzitsuenetako bat da *Iluntasunaren ezker eskua* (1969), literatur sari ugari eman zizkiona.

Poesia:

“Baina argia da, Zerutik etorria, argi purua, argia Ilargia, eta argiak Izarrek, eta argiak oinaztarri ilaunak, aireak jasoak eta suak ahituak.”

Eusebio Kino astronomoari eskainitako sonetoaren zatia. XVII. mendea

Sor Juana Inés de la Cruz.

Gure planeta onaren
—gaztea, zimurrez josia egon arren—,
lau puntu kardinaletatik,
milaka adimen
ahaltzu eta gogotsu doaz,
zientziaren alorrak zabaltzeko,
alor hain zabalak ezen arrazoia galdu
egiten den
hostotza mugagabeen,
aurrerabideak bere ehun ateko tenpluan
jarri dien hitzordura ”

“Lau puntu kardinaletatik”
1884

Rosalía de Castro.

Zinea:

Unibertsoa eta haren objektuak film askoren inspirazio-iturri izan dira. Alejandro Amenábarren **Ágora** (2009) filmean, pertsonaia nagusia Hipatia Alexandriakoa da, ezagutza eta zientziarekiko konpromisoaren sinbolo eta erreferentzia gisa ageri den emakumea. Beste adibide bat Carl Sagan-en eleberri batean oinarritutako **Contact** (1997) da. Unibertsoaren beste leku batzuetan bizi adimendunik ote dagoen ikertzen du emakumezko protagonistak.